

بررسی فراوانی حوادث شغلی و الگوی صدمات وارد به مصدومین ارجاع شده به بخش معاینات بالینی پژوهشی قانونی شهرستان ساری از اول بهمن ۱۳۹۱ لغایت دی ماه ۱۳۹۰

دکتر سید خسرو قاسمپوری* - دکتر مسعود پورحسین** - سید محسن میرمحمدی*** - احمد علیزاده****

*استادیار پژوهشی قانونی، دانشگاه علوم پژوهشی مازندران، ساری، ایران

**متخصص پژوهشی قانونی سازمان پژوهشی قانونی، عضو مرکز تحقیقات سازمان پژوهشی قانونی کشور، ساری، ایران

***کارشناسی ارشد مدیریت آموزش، عضو مرکز تحقیقات پژوهشی قانونی، سازمان پژوهشی قانونی، کشور، ساری، ایران

****دانشجوی دکترا آمار زیستی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پژوهشی تهران، تهران، ایران

چکیده

زمینه و هدف: اهمیت منابع انسانی به عنوان موتور محرك چرخه اقتصادی برکسی پوشیده نیست. اما این سرمایه ارزشمند همواره توسط عوامل متعددی از جمله حوادث ناشی از کار تهدید می‌شود. این پژوهش با هدف بررسی فراوانی یک ساله حوادث شغلی و الگوی صدمات وارد به مصدومان مراجعه کننده به واحد معاینات شهرستان ساری انجام شده است.

روش پژوهشی: این مطالعه به صورت یک مطالعه توصیفی - مقطعی و با حجم نمونه ۱۲۵ نفر، با استفاده از روش سرشماری بر روی مراجعینی که با شکایت حادثه شغلی برای اولین بار به واحد معاینات پژوهشی قانونی شهرستان ساری مراجعه کردند، انجام شده است. در این مطالعه با استفاده از پرسشنامه برای هر یک از مراجعین متغیرهای مانند سن، جنس و ضعیت تاصل، میزان تحصیلات، درآمد ماهیانه، نوع صدمات، ...، بررسی، و با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۱۵ تجزیه و تحلیل صورت گرفته است.

یافته‌ها: این مطالعه نشان داد ۹۷٪ از افراد حادثه دیده مرد و دارای میانگین سنی ۳۵ سال که ۸۴٪ آن‌ها متأهل بوده و ۶۷٪ از آن‌ها دارای تحصیلات تا مقطع دبیرستان و زیر دبیرستان هستند. از آن‌ها بدون آموزش فنی و حرفه‌ای ۵۶٪ آن‌ها دارای سابقه کاری کمتر از یک سال بودند. همچنین در میان ماههای سال، خرداد ماه با ۱۷٪ بیشترین موارد حادث و شیفت صبح با ۵۶٪ بیشترین زمان وقوع حادث بود. ۴۰٪ از حادث در کارگاه‌های صنعتی اتفاق افتاد که ۵۲٪ آن در اثر برخورد با نیروی مکانیکی بی جان بوده است. در اثر این برخورد ۴۴٪ از مصدومان دچار شکستگی شده‌اند. اندام‌های فوقانی و تحتانی با ۳۹٪ و ۲۷٪ به ترتیب بیشترین اعضای آسیب دیده می‌باشند. یافته دیگر این تحقیق نشان داد ۸۲٪ از حادث کار در کارگاه‌هایی اتفاق افتاده است که دارای جمعیت کمتر از ۱۰ نفر بودند. همچنین ۴٪ از نمونه‌ها دارای سابقه قبلی حادثه شغلی می‌باشند.

بحث و نتیجه گیری: این بررسی نشان داد که افراد جوان که آموزش حرفه‌ای نداشته اند، در معرض بیشترین حوادث شغلی قرار دارند. همچنین کارگاه‌های کوچک از مکان‌های پر حادثه به شمار می‌روند. نتایج این مطالعه در بسیاری از موارد با یافته‌های تحقیقات مشابه در ایران و سایر کشورها مطابقت دارد.

واژه‌های کلیدی: حوادث شغلی، الگوی صدمات، پژوهشی قانونی

تایید مقاله: ۱۳۹۳/۰۲/۸

وصول مقاله: ۱۳۹۲/۱۰/۱۶

نویسنده پاسخگو: ساری، بلوار آزادی، اداره کل پژوهشی قانونی استان مازندران شماره تماس: ۳۳۳۹۶۱۵ - ۱۱

پست الکترونیک: mohsen_mir_45@yahoo.com

مقدمه

روشن بررسی

این پژوهش یک مطالعه توصیفی می‌باشد که به منظور بررسی فراوانی علل حوادث شغلی در مصدومین مراجعه کننده در طی مدت یک سال (از اول بهمن ماه سال ۹۰ لغاًیت دی ماه سال ۱۳۹۱) به واحد معاینات شهرستان ساری مراجعه کردن انجام شده است. حجم نمونه‌ها ۱۲۵ نفر می‌باشند که با روش سرشماری از میان کلیه کسانی که در طی این مطالعه برای اولین بار جهت بررسی میزان صدمات و خسارات بدنی ناشی از حادثه شغلی از سوی مراجع ذیصلاح (تمامین اجتماعی، دادگستری و نیروی انتظامی) به پزشکی قانونی معرفی شده بودند انتخاب شدند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها پرسشنامه می‌باشد. پرسشنامه این تحقیق شامل ۲۳ سوال بوده که بخش اول آن مربوط به اطلاعات دموگرافیک شامل سن، جنس، وضعیت تا هل، میزان تحصیلات و ... بخش دوم در مورد حادثه بوده که شامل زمان حادثه، علت حادثه، محل حادثه، نتیجه حادثه، عضو حادثه دیده و ... بوده است. داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

یافته‌ها

از ۱۲۵ مورد مراجعین حوادث شغلی به بخش معاینات، ۹۶٪ آن‌ها مرد بودند، ۸۴٪ ۸٪ متأهل و ۵۲٪ ۸٪ بین ۳۰ تا ۴۵ ساله، ۱۶٪ ۸٪ آن‌ها در سینه ۳۰-۳۰٪ ۲۵٪ ۸٪ کمرتر از ۲۵ سال، ۵٪ ۶٪ آن‌ها بین ۴۵-۵۰ سال و ۸٪ آن‌ها بالاتر از ۵۰ سال سن داشتند. از نظر میزان تحصیلات ۱۲٪ ۸٪ بی‌سواد، ۱۵٪ ۲٪ تحصیلات در حد ابتدایی، ۶٪ ۷٪ ۲٪ دارای تحصیلات مقطع راهنمایی و دبیرستان، ۱۶٪ دارای فوق دیپلم و ۳٪ ۲٪ دارای تحصیلات لیسانس یا بالاتر بودند. همچنین متوسط درآمد ماهیانه مردان وزنان حادثه دیده به ترتیب ۴۲۵ و ۳۲۵ هزار تومان در ماه بوده است.

۴٪ ۸۶٪ از افراد حادثه دیده فاقد آموزش فنی و حرفه‌ای بوده و تنها ۱۳٪ ۶٪ آنان سابقه آموزش فنی و حرفه‌ای داشتند (نمودار ۱). ۳٪ ۶٪ از نمونه‌ها دارای سابقه کار کمرتر از یک سال، ۲۳٪ ۲٪ ۶٪ دارای سابقه کار ۱ تا ۳ سال، ۲۴٪ ۶٪ دارای سابقه کار ۳ تا ۱۰ سال، ۱۱٪ ۲٪ از افراد دارای سابقه کار ۱۰ تا ۲۰ سال و ۸٪ از نمونه‌ها دارای سابقه کار بیش از

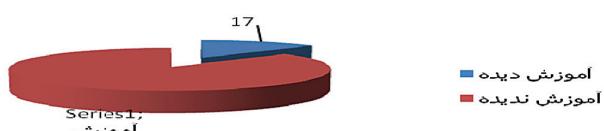
اهمیت و نقش منابع انسانی در سازمان‌ها و بنگاه‌های اقتصادی و صنعتی به عنوان موتور محرك چرخه اقتصادی جامعه بر کسی پوشیده نیست (۱). اما این سرمایه ارزشمند همواره توسط عوامل متعددی تهدید می‌شود که مهم‌ترین آن‌ها بیکاری، بیماری و حوادث ناشی از کار می‌باشند. در این بین حوادث ناشی از کار علاوه بر آثار منفی فردی دارای آثار منفی جمعی و اجتماعی نیز می‌باشد (۲).

برابر با آخرین آمار رسمی سازمان جهانی کار (ILO) در ژانویه سال ۲۰۱۰، روزانه به طور متوسط یک میلیون نفر دچار حوادث کاری در سراسر جهان می‌شوند که از بین آن‌ها ۵ هزار و ۵۰۰ نفر جان خود را از دست می‌دهند (۲)، بنابرگ از دفتر آمار و محاسبات اقتصادی و اجتماعی سازمان تمامین اجتماعی در طول سال ۸۸، رقمی ۲۱ هزار ۷۴۰ حادثه ناشی از کار در کشور رخ داده است (۳).

حداده، عبارت است از یک رویداد برنامه‌ریزی نشده و در نتیجه ناخواسته، که موجب بروز زیان می‌شود. پیشتر حوادث بر اثر یک یا چند نارسایی در سامانه یا فرایند و یا در اثر تماس با یک منبع انرژی بروز می‌کند (۴). هر اتفاقی را نمی‌توان حادثه تلقی نمود مگر اینکه آن اتفاق غیرقابل پیش‌بینی، وقوع آن ناگهانی، متأثر از عامل یا عوامل خارجی و باعث وارد آمدن صدمه به جسم و روان فرد گردد، بیان می‌کند. حوادث ناشی از کار از سویی سبب ناراحتی فرد کارگر و یا خانواده‌اش شده و از سوی دیگر سبب از بین رفتگی سرمایه و ترزل بنیان اقتصادی جامعه می‌گردد. لذا اینگونه حوادث از دیدگاه انسانی، اجتماعی و اقتصادی حائز اهمیت می‌باشد (۵).

هاینریش با بررسی ۷۵ هزار حادثه شغلی در سال ۱۹۳۵ موفق شد الگوی دومینو را ارایه دهد در این الگو، حوادث از یک زنجیره رویدادهای پیاپی شکل می‌گیرند. زنجیره حوادث در این الگو، همانند دومینوی پنج قطعه‌ای است، که قطعات آن، در نزدیکی یکدیگر جا گرفته‌اند و با افتادن قطعه‌ای، قطعه دیگر هم می‌افتد. هاینریش این قطعات را پیشینه و محیط اجتماعی، ضعف‌های فردی، خطوط‌ها (اعمال و شرایط نایمین) حادثه و آسیب نام می‌برد (۶). با شناخت این قطعات می‌توان بسیاری از حوادث شغلی را پیشگیری نمود. به طوری که در کشورهای توسعه یافته این امر به اثبات رسیده است (۷).

برای بررسی میزان حوادث شغلی و مشاغل در معرض خطر مطالعاتی اپیدمیولوژیک مورد نیاز است اما با توجه به این که آمار دقیقی از میزان بروز این گونه حوادث در دسترس نمی‌باشد، لزوم بررسی فراوانی حوادث شغلی و میزان خدمات وارده امری بدیهی به نظر می‌رسد. مطالعه حاضر با هدف بررسی عوامل دموگرافیک و فراوانی سایر عوامل تاثیرگذار در بروز حوادث شغلی نظیر آموزش فنی و حرفه‌ای، سابقه حرفه‌ای، زمان، فصل، علت حادثه و ... صورت گرفته است تا بتوان با شناخت این عوامل به نحو بهتری حوادث را مدیریت کرد.

نمودار ۱- توزیع فراوانی نمونه‌ها بر حسب آموزش فنی و حرفه‌ای

جدول ۲- توزیع فراوانی حوادث شغلی بر اساس جمعیت کارگاه

جمعیت کارگاه به نفر	فراوانی	درصد فراوانی
کمتر از ۱۰	۱۰۳	۸۲,۸
۲۰-۱۰	۷	۵,۶
۳۰-۲۰	۷	۵,۶
بیشتر از ۴۰	۸۷	۶,۴
جمع	۱۲۵	۱۰۰,۰

صرف مواد مخدر را در سوابق خود ذکر می‌کردند.

بحث

این بررسی نشان داد که %۶۸ افراد حادثه دیده مذکور با میانگین سنی $35/17 \pm 10/9$ سال که %۸۴ آنان نیز متاهل می‌باشند. نتایج این بخش از مطالعه با بررسی‌های که در کشور ترکیه انجام شده است مشابه دارد (۸). در بررسی به عمل آمده در ونزوئلا حوادث کار در میان گروه‌های سنی ۲۰-۳۹ و ۳۰-۲۹ از اکثریت برخوردار است (۹). در بررسی مهربانی و همکارانش سن اغلب حادثه دیدگان بین ۲۰-۲۵ و متأهلین بیشترین فراوانی را دارا می‌باشد (۱۰). توزیع گروه‌های سنی افراد حادثه دیده در این مطالعه و مطالعات Bylnnd (۱۱) و Wadsworth (۱۲) نشان می‌دهد که میزان حوادث کار در میان جوانان بیشتر است. بالا بودن حوادث کار در میان مردان جوان دلایل مختلفی می‌تواند داشته باشد. یکی از این علل وجود رابطه مستقیم بین سن و سابقه کار است. افراد جوان معمولاً از سابقه کار کمتری برخوردارند، آموزش کمتری دیده‌اند، علاوه بر این حس کنجکاوی و ریسک‌پذیری بالایی دارند. همچنین در بیشتر محیط‌های کاری افراد جوان که سابقه کار کمتری دارند معمولًا به کارهای سخت که در آن ها خطوطات بالاتری نیز وجود دارد گمارده می‌شوند. در مطالعه حاضر ۶۷٪ نمونه‌ها دارای تحصیلات راهنمایی و متوسطه بوده این نتیجه مشابه یافته‌های مهربانی و همکاران می‌باشد (۱۲). نتایج این پژوهش و سایرین نشان می‌دهد افراد با سطح سواد کمتر به جهت عدم فرآگیری آموزش‌های لازم، اولاً ممکن است به کارهای با خطرپذیری بالاتر گمارده شوند ثانیاً به جهت عدم آموزش‌های لازم شناخت کمتری نسبت به خطوطات احتمالی محیط کار دارند بنابراین در مقایسه با افراد با تحصیلات بالاتر بیشتر در معرض حوادث شغلی می‌باشند. در این مطالعه نمونه‌ها از نظر آموزش فنی و حرفه‌ای، %۸۶ بدون آموزش بوده اند. این یافته مشابه یافته رضوانی و همکارانش می‌باشد (۱۳). بنابراین آموزش فنی و حرفه‌ای به عنوان یکی از عوامل تعیین‌کننده در میزان بروز حوادث شغلی می‌تواند تاثیرگذار باشد. یافته‌های مطالعه

جدول ۱- توزیع فراوانی افراد حادثه دیده بر حسب سابقه کار

سابقه‌ای حرفه‌ای	فراوانی	درصد
کمتر از یکسال یا بدون	۴۲	۳۳/۶
۱ سال تا ۳ سال	۲۹	۳۳/۲
۳ تا ۱۰ سال	۳۰	۲۴
۱۰ تا ۲۰ سال	۱۴	۱۱/۲
بیشتر از ۲۰ سال	۱۰	۸
جمع	۱۲۵	۱۰۰/۰

۲۰ سال بودند. میزان حوادث با افزایش سابقه کار، کاهش را نشان می‌دهد (جدول ۱).

یافته‌های این تحقیق نشان می‌دهد که در میان ماههای سال، خرداد ماه با بیشترین حوادث شغلی (۱۷/۷٪)، روز سه‌شنبه، با ۲۲٪ ساعت ۱۱ الی ۱۶ با ۵۶/۵٪ بیشترین زمان وقوع حوادث بوده است. همچنین افراد حادثه دیده به طور میانگین در طی روز به مدت ۸/۵ ساعت و در طی هفته به مدت ۴۹/۵ ساعت کار می‌کردند.

در این بررسی ۴۰/۸٪ حوادث شغلی در کارگاه‌های صنعتی و در رتبه بعدی کارگاه‌های ساختمانی با ۲۸٪ بیشترین مکان‌هایی بودند که در آن‌ها حادثه شغلی اتفاق افتاده است. علت ۵۲٪ از این حوادث برخورد با نیروی مکانیکی بی جان، ۲۷/۲٪ سقوط از ارتفاع غیر هم سطح، ۹/۶٪ بر اثر سقوط از ارتفاع هم سطح، ۶/۴٪ بر اثر حادث الکتریکی، ۳/۲٪ بر اثر بی احتیاطی همکاران و ۱/۶٪ بر اثر سایر موارد بود. همچنین از نظر آسیب‌های وارده ۳۹/۲٪ آسیب‌ها مربوط به اندام‌های فوقانی، ۲۷/۲٪ آسیب‌ها مربوط به اندام‌های تحتانی، ۱۶٪ مربوط به تن، ۹/۶٪ مربوط به سر و گردن و ۸٪ دیگر مربوط به آسیب‌های هم زمان سایر قسمت‌های بدن می‌باشد. بررسی آسیب‌های ناشی از حادث نشان می‌دهد که ۴۴٪ موارد به صورت شکستگی، ۲۴٪ به شکل جراحت، ۱۵/۲٪ به صورت ضرب‌دیدگی، ۶/۴٪ موارد به صورت سوختگی الکتریکی بوده، همچنین ۹/۶٪ آسیب‌ها به نقص اضو منجر شده است. یافته دیگر این تحقیق نشان داد که ۸۲/۴٪ از حادث کار در کارگاه‌هایی اتفاق افتاده است که جمعیت کمتر از ۱۰ نفر را دارا بودند (جدول ۳). در ۱۴/۴٪ موارد افراد سابقه حادثه قبلی را نیز ذکر می‌کردند. در این مطالعه همچنین مواردی مانند اختلالات خواب، مشکلات خانوادگی، وجود بیماری‌های مزمن، وابستگی به مصرف دخانیات و مواد مخدر نیز به عنوان عوامل جانی تاثیرگذار در بروز حادث مورد سوال واقع شد که به غیر از مصرف دخانیات که ۳۴/۴٪ از افراد وابستگی به آن را ذکر کرده‌اند در سایر موارد به طور میانگین تنها ۷٪ از مراجعین مشکلات اختلالات خواب وجود بیماری‌های مزمن،

۹۱/۱۰/۳۰) علاوه بر موارد ذکر شده مواردی مانند اختلالات خواب، مشکلات خانوادگی، وجود بیماری‌های مزمن، وابستگی به مصرف دخانیات و مواد مخدر نیز به عنوان عوامل جانبی تاثیرگذار در بروز حوادث مورد سوال واقع شدند که به غیر از مصرف دخانیات که ۳۴/۴٪ از افراد وابستگی به آن را ذکر کرده‌اند در سایر موارد به طور میانگین تنها ۷٪ از مراجعین مشکلات اختلال خواب وجود بیماری‌های مزمن، مصرف مواد مخدر را در سوابق خود ذکر می‌کنند. به نظر می‌رسد علیرغم اطمینان دادن از محروم‌مانه ماندن اطلاعات، افراد مورد مطالعه از پاسخ صادقانه به سوالات این بخش از پرسشنامه به نوعی خودداری کرده و آن را در تضاد با منافع خود تشخیص می‌دادند. قابل ذکر است نتایج به دست آمده از این مطالعه مربوط به حوادث شغلی است که در طی تاریخ ذکر شده در پژوهشی قانونی شهرستان ساری مورد بررسی قرار گرفته است. لذا نتایج به دست آمده قابل تعمیم به کلیه حوادث ناشی از کار در استان نمی‌باشد.

نتیجه گیری

مطالعه حاضر نشان داد مردان جوان متاهل از گروه‌های آسیب‌پذیر در بسیاری از حوادث شغلی می‌باشند که خود معلوم عواملی مانند عدم آموزش، نداشتن سابقه کار و مهارت لازم می‌باشد. همچنین در بیشتر محیط‌های کار افراد جوان که سابقه کاری کمتری دارند معمولاً به کارهای سختی که دارای خطرات بالاتری است گمارده می‌شوند. به علاوه بیشترین حوادث در کارگاه‌های کوچک اتفاق افتاده است. پیشنهاد می‌گردد ضمن اجرای دوره‌های مهارت آموزی و اینمی برای افراد جویای کار، خصوصاً جوانان، اهتمام ویژه‌ای در بازرسی از کارگاه‌های کوچک صنعتی و ساختمانی از لحاظ رعایت موارد مربوط به اینمی کار از سوی مسوولان ذیربیط به عمل آید.

تقدیر و تشکر

این مقاله حاصل طرح پژوهشی شماره ۹۹۷۳/پ مورخ ۹۱/۲/۳ مصوب معاونت پژوهشی سازمان پژوهشی قانونی کشور می‌باشد که با مشارکت مرکز تحقیقات پژوهشی قانونی کشور و انتبارات استانی اداره کل پژوهشی قانونی مازندران در مرکز پژوهشی قانونی شهرستان ساری اجرا شده است. لذا از همکاری مدیر کل محترم پژوهشی قانونی مازندران همکاران واحد معاینات این شهرستان خصوصاً جناب دکتر قبادی و سایر پژوهشکان همچنین مسؤول واحد معاینات جناب آقای بیژن نژادی و همکاران محترم ایشان و جناب آقای علی کعنانی و آقای علی دیو سالار و سایر عزیزانی که ما را اجرای طرح باری نموده‌اند صمیمانه تقدیر تشکر به عمل می‌آید.

حاضر نشان داد که ۳۳/۶٪ از نمونه‌ها دارای سابقه کار کمتر از یک سال بودند؛ همچنین میزان حوادث با افزایش سابقه کار کاهش یافته است. این نتیجه مشابه یافته‌های Salaminen می‌باشد (۱۴). در پژوهش حاضر دیده شد که ۱۷/۷٪ مورد حادثه در خرد ماه و ۱۵٪ از حوادث در روز سه شنبه و ۵۶/۵٪ در فاصله ساعت ۱۱ الی ۱۵ اتفاق افتاده است. در مطالعه رضوانی و همکاران روز دوشنبه ۱۷/۳٪ بیشترین تعداد حوادث کار بود (۱۳) بررسی مهرابی و همکاران نشان می‌دهد ساعت ۱۰-۱۶ شیفت صبح و اردیبهشت‌ماه بیشترین فراوانی حوادث ناشی از کار را دارا می‌باشد (۱۰). این یافته‌ها نشان داد که عمولاً در نیمه دوم شیفت کاری که خستگی کار بر کارگر مستولی می‌گردد بروز حوادث شغلی بیشتر می‌گردد. بر اساس نتایج بررسی حاضر ۴۰/۸٪ حادث در کارگاه‌های صنعتی و تولیدی و در رده بعدی ۲۸٪ حادث در کارگاه‌های ساختمانی اتفاق افتاده است. در مطالعه کشور ترکیه بالاترین آمار حوادث مربوط به بخش تولیدی بود (۸). در بررسی حلوانی و همکاران، صنایع نساجی با بیشترین تعداد حوادث و صنایع خدماتی کمترین میزان حوادث را شامل می‌شد (۱۵). در مطالعه رضوانی و همکاران افراد فعال در بخش صنعت بیشترین حوادث کار را تشکیل می‌دادند. به نظر می‌رسد تفاوت در مکان‌های حادثه‌خیز می‌تواند ناشی از تفاوت فعالیت‌های اقلیمی و منطقه‌ای، یا ناشی از کم توجهی به رعایت نکات اینمی در کارگاه‌ها و یا عدم نظرارت بر نحوه فعالیت این کارگاه‌ها باشد. علت ۵۲٪ از این حوادث برخورد با نیروی مکانیکی بی جان، بوده است. این یافته مشابه مطالعه رضوانی و مهرابی است (۱۰، ۱۳). این مطالعه نشان داد ۸۲/۴٪ از حادث در کارگاه‌های با جمعیت این کارگاه‌ها باشد. ۱۰ نفر و با میانگین ۴ نفر اتفاق افتاده است. در مطالعه کشور ترکیه ۵۰٪ حادث در کارگاه‌های زیر ۵ نفر بوده که نیمی از آن در کارگاه‌های با جمعیت کمتر از ۹ نفر می‌باشد (۸). در این مطالعه نتیجه ۴۴٪ از حوادث منجر به شکستگی شده است در مطالعه حلوانی و همکاران جراحت و سپس شکستگی بیشترین موارد را تشکیل دادند (۱۵). براساس این مطالعه الگوی صدمات وارده بدین صورت بوده است که ۳۹/۲٪ دچار آسیب اندام فوقانی، ۲۷/۲٪ آسیب اندام تحتانی، ۱۶٪ دچار آسیب تن و ۹/۶٪ دچار آسیب سر و گردن و در ۲۴٪ موارد دچار صدمات مشترک اعضا شده‌اند. همان گونه که از نتایج این تحقیق استنباط می‌شود اندام‌های فوقانی و تحتانی در معرض بیشترین آسیب‌های شغلی قرار دارند که این نتایج مشابه Webb و همکارانش (۱۶) می‌باشد. همچنین یافته‌های رضوانی و حلوانی و همکارانش (۱۵، ۱۳) نتایج به دست آمده را تاکید می‌کند. از آنجا که بیشتر فعالیت به وسیله دست‌ها و پاها انجام می‌شود، احتمال آسیب دیدگی این اعضا بیشتر است. لذا در پیشگیری از آسیب‌دیدگی‌های شغلی استفاده از وسایل اینمی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. همچنین در طی این مطالعه (از تاریخ ۹۰/۱۱/۱ لغایت

References

- 1- Ardestani F, Saberi M. The study of occupational accidents frequency referred to clinical Examination Unit of Tehran and Shahr-e-Ray legal Medicine Centers during 2006 to 2007 .Scientific journal of Forensic Medicine of Islamic Republic of Iran. 2009; 14(4): 230-34.[Persian]
- 2- Kjellen U. Prevention of accidents through experience feedback. Taylor & Francis; 2000.
- 3- Social Security Department of Economic Planning - Report on work accidents in 2009.
www.tamin.ir/Images/News/Editor/file/tamin.../tamin/tamin739-01.pdf
- 4- Mohammad Fam I. Safety Engineering Hamadan: Fanaran Publication ;1382. [Persian]
- 5- Choobineh A, Amirzadeh F. General Occupational Health, 2 nd ed, Fifth Edition, Shiraz University of medical sciences.2009; 20-45 .[Persian]
- 6-Heinrich, H.W. Industrial Accident Prevention (4th ed.), McGraw-Hill, U.S.A; 1959.
- 7-Takala J, Intro ductory report; Dent work-safe work XVI th word congress on safety and health at work. Geneva: international labour office 2002.
<http://only-safety.persianblog.ir/post/81-14/2012>. [Persian]-8
- 9-Fernandes-D'pool j. Occupational accidents in municipio, Maracaibo, Estado Zulia, Venezuela. invest Clin. 1993; 34(3):119-34.
- 10-Mehrabi Tavana A., Poortaghi Gh, H., Sadeghi Alavi H., Hobbi M. B., Valipoor F., Ghoreishi S. F. Study of epidemiological factors on workplace accidents in Islamic revolutionary guard groups in Tehran in 2005. Journal of Military Medicine. 2008; 10 (3): 229-36.[Persian]
- 11-Bylnnd po, Bjornstig U. Occupational injuries and their long term consequences among mechanics and construction metal workers. Safety sciences .1998; 28(1): 49-58.
- 12-Wadsworth EJK, Simpson SA, Moss SC, Smith AP. The Bristol Stress and Health Study: accidents, minor injuries and cognitive failures at work. Soc Occupational Med .2003: 392.
- 13-Rezvani F, Saberi M. The study of occupational accidents frequency referred to clinical examination unit of Tehran and Shahr-e-Ray Legal Medicine Centers during 2006.11.22 to 2007.11.21. SJFM. 2009; 14 (4): 230-34.[Persian]
- 14-Salamanen ST. Epidemiological analysis of serious occupational accidents in southern Finland. Scand J Soc Med. 1994; 22(3): 225.
- 15-Halvani G, Fallah H, Barkhordari A, Khoshk Daman R, Behjati M, Koohi F. A survey of causes of occupational accidents at working place under protection of Yazd Social Security Organization in 2005. Iran Occupational Health Journal. 2010; 7 (3): 22-9.[Persian]
- 16-Webb G,Redman S, Sanson-Fisher R. Work injury experience at an industrial worksite. Journal of occupational health and safety. 1992; 8(2): 143-53.

The Frequency and Pattern of Injuries in Occupational Accident Victims Referred to Sari Legal Medicine Center During Year 2012

Seyed khosro ghasempouri*-masoud poorhosein**- seyed mohsen mirmohammdi***†- Aahad Alizadeh***

*MD, forensic Medicine Specialist, Assistant Professor of Mazandaran Medical School, Legal Medicine Research center, Tehran, Iran

** MD, Forensic Medicine Specialist, Tehran, Iran

***MSc in Educational management, Tehran, Iran

**** PhD Student in Biostatistics, Department of Epidemiology and Biostatistics, Faculty of Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran , Iran

Abstract

Background: Importance of Human resources as economic cycle motive is clear for everyone but this valuable parameter always threatened by many factors in workplace .This study is done for evaluation of annual frequency and pattern of injuries of cases who came to the examination unit of Sari legal medicine center

Method: This a descriptive and cross – sectional study.125 cases that referred to clinical examination unit of Sari legal medicine center were studied through a questionnaire.

Findings: %97of cases were male with mean age of 35yares old, %684.8 in married state, %67.2 were educated up to diploma,%86.4 without technical vocational training. The most events had occurred in industrial studio (%40.8), concern to June (%17.7) and morning shift(%56.5). %56/8 of them had less than one year training, injured in collision with animate mechanical forces (%52). The most common injuries were in upper limbs with %39.2 and lower limbs %27.2; %44 of them had bone fractures. Also, this study showed % 82.4 of accidents happened in work place with less 10 worker and %14.4 had a previous history of occupational accidents.

Conclusion: On the basis of this study, young men devoid of vocational training in small work shop had the most common exposure to occupation accidents. The results of this study have conformity with the findings of similar studies in Iran and other countries.

Keywords: Occupational Accidents, Pattern of Injuries, Legal Medicine

Received: 6 Jan 2014

Accepted: 28 April 2014

†Correspondence: Education Unit of Mazandaran, Azadi Blvd, Sari, Iran. Tel: +98 011-33396615
mohsen_mir_45@yahoo.com